

Månedens forskningsnytt

April 2010:

Malignt melanom – den svarte hudkreften er viktig å oppdage

Føflekk kreft (malignt melanom) er av de få hudsykdommene som kan være livstruende. Ca 1200 personer får diagnose hvert år i Norge, og ca 100 dør hvert år som følge av sykdommen pga spredning av kreftceller til andre organer. Det paradoksale er at å få føflekker er helt normalt, helt til vi blir ca 40-45 år, og kunsten er å oppdage den ene føflekken som ikke er en føflekk, men føflekkkreft. De oppstår kanskje ber EN gang pr ca. 50.000 normale føflekker. Å diagnostere føflekk kreft en stor utfordring for oss hudleger, og vi forøker også å finne gode måter å lære opp befolkningen til å oppdage føflekkkreft så tidlig som mulig.

Det gjelder å oppdage den ”stygge andungen”. Til det bruk er det laget en huskeregel på engelsk: ABCD (E) – reglen, som kan være en huskeliste når man ser på føflekker. Er de Asymetriske, har de ujevn kan (Border), har de flere farger (Color), og har de diameter mer en 6 med mer (Diameter), og i de senere år er det tilkommet en viktig bokstav E (Evolve) – at de er i endring .

Nylig har en studie utført av Goldsmith tatt for seg de tilfellene der svulsten er mindre enn 6 med mer i diameter, og han fant da ut at svært viktig kriterium for å oppdage at det kan være noe galt er fargen - er den svarte fargen. Han forslår derfor at man skal skifte ut D for diameter, med D for (Dark) - svart. Dette blir nå diskutert i fagmiljøene.

Konklusjon: Vis frem til legen din føflekker som vokser og blir svarte. Legen vil ofte kunne avkrefte mistanken om føflekk kreft, og om man er i tvil bør den fjernes og sendes til undersøkelse. Dog – føflekker er normalt, og de aller, aller fleste skal få lov å være der de er.

Kilde:

Goldsmith SM and Salomon AR JEADV 2007